โครงการสายใยชุมชน ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ประวัติความเป็นมา

เดิมเป็นตัวตำบลกะจะ มาเปลี่ยนเมื่อทางการแบ่งแยกที่ชุมชนสถานที่ราชการ เป็นเขตเทศบาลขึ้นตำบลกะจะ จึงเปลี่ยนเป็นตำบลรอบเมือง เขตภายในของสถานที่ราชการ ย่านการค้าจึงเปลี่ยนเป็นเทศบาล ตั้งแต่หน้าเมืองไปจังหวัดปราจีนบุรีเดิมเป็นหัวเมืองตะวันออกของกรุงสยามในอดีตเป็นหัวเมืองตะวันออกเรียกว่า เมืองบางคาง เป็นตัวเมืองสมัยเก่า หมู่ที่3 ปัจจุบันนี้ เดิมเป็นที่ตั้งของตัวเมือง เรียกว่าศาลากลาง เป็นสถานที่ทำการของคณะลูกขุนและบริเวณนั้น มีตึกสำหรับเก็บดินดำ คือเก็บดินปืนไว้บรรจุปืนเตรียมไว้ต่อสู้ข้าศึกปัจจุบันจึงเรียกหมู่บ้านตรงนี้ว่าตึกปืนจนบัดนี้และบริเวณที่บางคางนี้เป็นที่ตั้งหัวเมืองเก่าแน่นอน โดยมีเหตุสันนิฐานได้ว่า หัวเมืองที่ใดเป็นตัวเมืองรอบบริเวณนั้น มักจะสร้างวัดไว้ตามจุดต่างๆภายในเมืองเป็นจำนวนมากฉะนั้นเมืองบางคางนี้ก็เช่นกันได้มีการสร้างวัดต่างๆในตัวเมืองจำนวนมากเพราะตัวเมืองบางคางนี้ตั้งอยู่ฝั่งลำน้ำบางปะกงไหลมาจากดงพระยาเย็นภูเขาบรรทัดทิศตะวันออกดงพะยาไฟไปสู่ปากอ่าวบางปะกง ตัวเมืองตั้งอยู่ซ้ายของลำน้ำ ซึ่งปรากฏมีวัดตั้งอยู่บริเวณนี้มาก ฝั่งลำน้ำด้านซ้าย หันหน้าไปทิศตะวันออกประมาณกิโล วัดแรกชื่อ วัดน้อยนางหงส์ ใกล้กองกำกับในปัจจุบัน ซึ่งบริเวณนั้นได้มีคนเข้าไปอาศัยอยู่หมดแล้วด้านตะวันออกของกองกำกับจากวัดดังกล่าวถัดมาตามลำน้ำบางปะกงด้านตะวันตกประมาณกิโลเมตรเศษๆ ปัจจุบันติดกับที่ทำการกรมทางหลวง แขวงการทางปราจีนบุรีเดิมชื่อวัดกุฏิธรรมปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นวัดศรีมงคล ตั้งอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองปราจีนบุรี ต่อมาถัดจากวัดศรีมงคล(วัดกุฏิธรรม) ประมาณครึ่งกิโลเมตรก็มีวัดมะกอก จากนั้นก็ใกล้กันมากประมาณ3.5 เส้น ก็วัดเรไร จากวัดเรไรก็เป็นบริเวณที่ตั้งตัวเมืองเดิมใกล้กับวัดเรไร ปัจจุบันเป็นที่อยู่ชุมชนหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3 ตำบลรอบเมือง เดิมที่ตั้งของตัวเมืองเรียกว่าบ้านศาลากลางและใกล้บ้านศาลากลางสมัยนั้นต่อสู้ข้าศึกและเป็นที่ทำการของพวกลูกขุนสมัยก่อน เหตุนี้แถวนั้นจึงได้มีชื่อว่าบ้านตึกปืนจนมาถึงทุกวันนี้ เดิมเป็นตัวเมืองสมัยอยุธยาฯ เรียกว่าบางคาง สมัยเก่าผู้คนที่มาสู่เมืองนี้มักเรียกว่า บางคาง คนจีนมาทำการค้าขายจากชลบุรี สมุทรปราการ มักพูดว่าไปขึ้บางคาง หรือชื่อบางคาง ตามสำเนียงคนจีนพูด ฉะนั้นสถานที่ตรงนี้(บางคาง)เป็นตัวเมืองเก่าเดิม ซึ่งมีวัดล้อมรอบต่อจากที่ทำการ ก็ตัววัดบางคาง ประมาณ 4 เส้นต่อจากวัดบางคางประมาณกิโล วัดกำแพง ใกล้ๆกันพอเรียกได้ยินก็มีวัดกุด และวัดตลาด สามวัดนี้อู่ใกล้กัน ถัดจากสามวัดนี้ก็วัดโบสถ์ และข้ามฝั่งขวาแม่น้ำบางประกงคือวัดบางตาล่า ถัดจากวัดบางตาล่า ฝั่งลำน้ำขึ้นไปทางทิศตะวันออกคือวัดกาเผือก จากนั้นก็วัดเทวบุตรเดิมชื่อวัดโฆบุตร มาเปลี่ยนชื่อภายหลัง จากวัดเทวบุตร ก็วัดหลวงปรีชากุล รวมทั้งหมดโดยตำบลรอบเมือง จำนวน 13 วัด อันหลักสันนิฐานว่าบ้านตึกปืนปัจจุบันเป็นหัวเมืองเก่าแก่ในอดีตแน่นอน ตามประวัติศาสตร์ตัวหัวเมืองอยู่ที่ใด มักจะมีวัดสร้างมากโดยรอบสองฝั่งลำน้ำ ที่ร้างไปแล้วปัจจุบันมี วัดน้อยนางหงส์ วัดกำแพง วัดกุด วัดตลาด วัดเผือก รวม 5วัดนอกจากนั้นยังคงสภาพอยู่ ฉะนั้นสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีไทยและถูกพม่าข้าศึกรบกวนเสมอมาโดยตลอด

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อการนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม

2. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยมิติวัฒนธรรม โดยนำระบบคุณค่าทางวัฒนธรรม การมีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา การมีจิตสำนึกรักษ์และภูมิใจ ในถิ่นกำเนิด มาพัฒนาและแก้ไขปัญญาหาภายในชุมชน สังคมอย่างเป็นองค์รวม

3. เพื่อพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็งและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนของสังคม ในการขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไปสู่ประชาชน

การดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

1. ด้านคลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพื่อรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีระบบจากบรรดาผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านเพื่อใช้ฐานข้อมูลหลักในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจปราชญ์ชาวบ้านได้แก่

❖ภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทย(เป่า , พ่น) ❖ ภูมิปัญญาด้านนวดแผนโบราณ

❖ภูมิปัญญาด้านช่างศิลปะ(ทำโบสถ์) ❖ภูมิปัญญาด้านช่างฝีมือ(ทำบายศรี,เรียงหมากสามขัน)

❖ภูมิปัญญาด้านศิลปะดนตรีไทย ❖ ภูมิปัญญาด้านศาสนา ประเพณี พิธีกรรม

❖ ภูมิปัญญาด้านการจักสาน ❖ภูมิปัญญาด้านการเกษตร(ผักปลอดสารพิษ,ปุ๋ยชีวภาพ)

❖ภูมิปัญญาด้านอาหารและโภชนาการ(ขนมไทย)





2. ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม

กลุ่มแปรรูปจากผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ เช่น

ปลาร้า ปลาเค็ม ปลาย่าง ข้าวคั่ว หมู่ที่ 1 ทำไข่เค็ม หมู่ที่ 9
ทำขนมเขียว ขนมถั่วแปบ ขนมต้ม ขนมเปียกปูน หมู่ที่ 9 ขนนกะหรี่ปั๊บ หมู่ที่ 2
ปลูกผักสวนครัว ที่วัดหนองพังพวย นาข้าวเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ 6 ทำปุ๋ยขี้วัวอัดเม็ด หมู่ที่ 4
ปุ๋ยชีวภาพ หมู่ที่ 6 ทอเสื่อกก หมู่ที่ 4 กลุ่มเพาะเห็ดฟาง หมู่ที่ 1
น้ำผลไม้ หมู่ที่ 2 เผาถ่าน หมูที่ 6 จักสานไม้ไผ่ หมู่ที่ 6
ถักผ้าพันคอ ปักผ้า หมู่ที่ 6 กลุ่มถักเปลนอน หมู่ที่ 6,9 กลุ่มพรมเช็ดเท้า หมู่ที่ 3
สานตระกร้อลวกก๋วยเตี๋ยว,สานตระแกงทอดกล้วยทอด หมู่ที่ 9 หมอเป่า,หมอพ่น หมู่ที่ 1
หมองู หมู่ที่ 3 หมอแผนไทย หมู่ที่ 1 หมอขวัญนาค หมู่ที่ 2
งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ , งานเทศกาลสงกรานต์, งานลอยกระทง,งานประเพณีบุญลานข้าว,การแต่งงาน ทำบุญขอฝน,พิธีบวชชีพรามณ์





3. ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

วัดบางคาง



หมู่ที่ 5 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

เป็นแหล่งจัดพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในตำบล กิจกรรมดังกล่าวไม่เพียงเฉพาะการถ่ายทอดระบบคุณค่าจากความเชื่อในสังคมยังต้องเป็นศูนย์ความร่วมมือกันในการดำเนินงานและกิจกรรมทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี จารีต สถานที่การดำเนินการปฏิบัติธรรม





วัดเรไร



หมู่ที่ 2 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

วัดเรไร เป็นอีกวัดหนึ่งของตำบลรอบเมือง ที่มีพิธีทางศาสนาที่สำคัญๆ และมีประชาชนมาทำบุญกันมาก เช่น วันขึ้นปีใหม่ของไทย ทางวัดเรไรจะจัดพิธีทางศาสนาคือการทำบุญตักบาตรเป็นประจำ และวันพระ

ทุกวันพระจะมีประชาชนในตำบลรอบเมืองและใกล้เคียงมาทำบุญทุกวันพระไม่เคยขาด วันสำคัญทางศาสนาอีกวันคือวันสงกรานต์ ในวันที่ 13 เมษายน ของทุกปีประชาชนที่มาทำบุญก็จะนำเอากระดูกของญาติที่ตายไปแล้วมา ที่วัดเรไร จะมีการสวดพระธรรมอัฐิ มาติกา บังสุกุล และวันที่ 14 เมษายน ก็จะมีการสงฆ์น้ำพระและผู้สูงอายุ ทุกปี มีการทอดผ้าป่าประจำปี มีเทศน์คาถาพัน เทศน์มหาชาติ ออกพรรษาจะมีการตักบาตรเทโว.

วัดมะกอกสีมาราม







ประวัติหลวงพ่อเชียงแสน

หมู่ที่ 1 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

หลวงพ่อเชียงแสน เป็นพระพุทธรูปสำริด ปางมารวิชัย เชียงแสนสมัยที่ 1 มีพุทธลักษณะสวยงามมาก เดิมอยู่ที่เชียงแสนก่อนที่จะมาอยู่วัดมะกอกสีมาราม มีเรื่องเล่าว่า เมื่อระหว่างปี พ.ศ. 2428-2430 พวกฮ่อได้ยกทัพมารุกรานประเทศไทย ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในรัชกาลที่ 5 พระองค์จึงโปรดเกล้าให้หมื่นไววรนาถ(เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี เจิม แสงชูโต) เป็นแม่ทัพ

ปราบฮ่อจนราบคาบ เมื่อท่านเจ้าพระยายกทัพกลับได้พักทัพที่เชียงแสน จึงได้พบพระพุทธรูปองค์นี้ซึ่งมีลักษณะสวยงามอยู่ในวัดร้าง สาเหตุที่วัดร้างอาจจะสืบเนื่องมาจากพระภิกษุสงฆ์ที่อยู่ในวัดพากันหนีพวกฮ่อทำให้วัดกลายเป็นวัดร้าง ท่านมาทัพจึงเข้าไปอธิฐานและอัญเชิญมา ให้ทหารทำแคร่หามมาและนำมาลงแพล่อง ขึ้นช้างบ้างจนถึงพระนคร เมื่อถึงพระมหานครแล้วก็นำประดิษฐานไว้ที่บ้าน ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ ซึ่งเป็นญาติผู้ใหญ่ของท่านจนครั้งหนึ่งท่านพระครูธรรมาธิการ(เจ้าคุณญาณเวทียติโกบุญลือ) วัดราชบพิธ กรุงเทพฯ ซึ่งคุ้นเคยชอบคออยู่กับบ้านท่านเจ้าพระยาภาสกรวงศ์และ

ท่านผู้หญิง ได้เห็นหลวงพ่อเชียงแสน ท่านจึงขอต่อท่านเจ้าของและอัญเชิญมาไว้ที่วัดราชบพิธ ต่อมาท่านพระครูธรรมาธิการมาอยู่ที่วัดบุรณศิริมาตยารามได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระญานเวที

ในราวปี พ.ศ. 2560 สมเด็จพระมหาสมณะเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส โปรดให้ท่านเจ้าคุณเวทีเป็นเจ้าคณะสำรวจการศึกษาปริยัติธรรมในจังหวัดปราจีนบุรีและเป็นเจ้าอาวาสวัดมะกอกสีมารา ท่านได้อัญเชิญหลวงพ่อเชียงแสนมาด้วยเพราะถือว่าเป็นพระของท่าน ในราวปี พ.ศ. 2462 ท่านก็ได้บอกลาอุบาสกอุบาสิกาที่ท่านเคารพนับถือ และท่านเหล่านั้นคืนขุนนรินทร์ฯ บ้านโคกกะจะได้ขอหลวงพ่อเชียงแสนไว้เป็นที่ระลึกของท่านประจำไว้ที่วัดมะกอกสีมารามจนถึงปัจจุบันนี้ภาระการดูแลหลวงพ่อเชียงแสนคงเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดมะกอกสีมารามแต่ละองค์หลังจากท่านเจ้าคุณญาณเวทีไปจากวัดมะกอกสีมารามแล้วทางคณะสงฆ์ได้แต่งตั้งให้ท่านเจ้าคุณปราจีนมุนีฯ เป็นเจ้าอาวาสวัดนี้สืบต่อมาไม่มีใครจะเห็นหลวงพ่อเสียงแสนกันมากนักเพราะประดิษฐานอยู่ในกุฏิพระชินปุตโต (หลวงบำรุงรัฐนิกร)

ในปลายปี พ.ศ. 2468 ทางวัดเริ่มซ่อมแซมเสนาสนะเป็นการใหญ่ และอัญเชิญหลวงพ่อเชียงแสนไปประดิษฐานไว้ในที่เปิดเผย ประชาชนทั่วไปจึงได้เห็นพระพุทธรูปลักษณะอันสวยงามแล้วเกิดเลื่อมใสศรัทธาประกอบกับมีผู้ประสบพบเห็นอภินิหารความศักดิ์สิทธิในองค์ท่านถึงกับมีการบนบานกันและบุคคลเหล่านั้นก็ประสบความสำเร็จ.

ทุกปีของวันสงกรานต์ทางคณะกรรมการได้อัญเชิญหลวงพ่อเชียงแสนแห่ไปให้ประชาชนได้สรงน้ำองค์หลวงพ่อ จะได้เป็นศิริมงคลกับชีวิตและครอบครัว

วัดเทวบุตร



หมู่ที่ 7 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาเพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วันสงกรานต์ จะสรงน้ำพระและรดน้ำผู้สูงอายุ มีการสวดบังสุกุลตามเจดีย์ที่เก็บกระดูกของญาติที่ตายไปแล้ว เพราะเชื่อกันว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย เทวดาจะปล่อยวิญญาณลงมารับผลบุญที่ ญาติมาทำบุญให้ และมีกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาอีกมากมายที่ทางวัดจัดขึ้นเพื่อสืบสานวันสำคัญทางศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีไทยเอาไว้

นอกจากนี้ยังมีที่ชมนกค้างคาวแม่ไก่เป็นจำนวนมากอยู่บริเวณริมแม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งทางวัดได้อนุรักษ์ไว้





วัดบางตาล่า



ประวัติหลวงพ่อขาว

หมู่ที่ 6 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

วัดบางตาล่า ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปราจีนบุรีไปทาง อำเภอบ้านสร้าง ห่างจากอำเภอเมืองปราจีนบุรีไปทางทิศใต้ ประมาณ 3 กม. เดิมเป็นวัดที่มีความเก่าแก่มาก เคยมีความเจริญมานานแล้วในอดีต จากร่องรอยที่ขุดพบของใช้โบราณ คาดว่าไม่ต่ำกว่าสมัยทวาราวดี มีพระพุทธรูปหลวงพ่อขาว เป็นชื่อที่ชาวบ้านเรียกกันมาตั้งแต่เดิม จนติดปากมาทุกวันนี้ เป็นพระประธานของวัดบางตาล่า เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์มาก เป็นที่

เคารพนับถือของชาวจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดใกล้ไกล เป็นวัดในประวัติศาสตร์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ได้เคยยกทัพมาตั้งบริเวณวัดนี้ เพื่อปราบพระยาละแวก เจ้าเมืองเขมร โดยมีทัพหน้าตั้งอยู่บริเวณเขาอีโต้ ต่อมาวัดนี้ได้ถูกปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรมทิ้งร้างจนเหลือพระประธานหลวงพ่อขาว ตากแดดตากฝนอยู่กลางป่ารกจนชาวบ้านที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณนี้ได้ บูรณะวัด โดยสร้างโรงเรือนชั่วคราวอัญเชิญหลวงพ่อขาวประดิษฐานอยู่ชั่วคราว เมื่อหลวงพ่อเอื้อ ภททวโร ได้ธุดงค์มาพบหลวงพ่อขาวจึงเกิดความศรัทธาเลื่อมใสจึงได้บูรณะ วัดบางตาล่าจนมีพระอุโบสถและได้อัญเชิญหลวงพ่อขาวไปเป็นพระประธาน มีกุฏิสงฆ์ ศาลาการเปรียญ และทางกรมการศาสนาได้ขึ้นทะเบียนวัดเมื่อ พ.ศ. 2526 อีกครั้ง

วัดป่าเพ็ญสว่าง

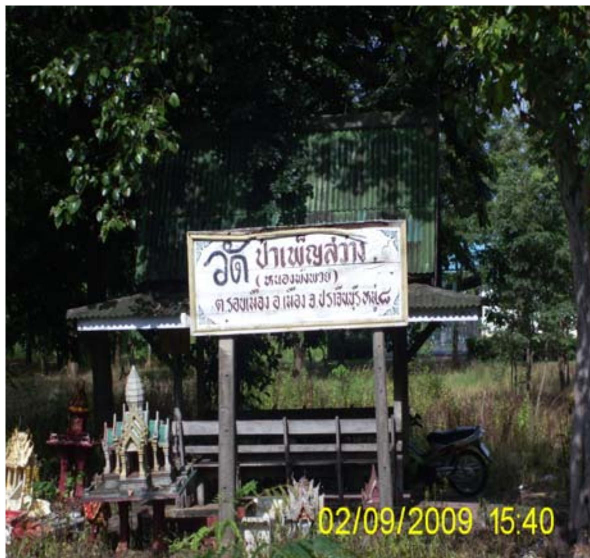




หมู่ที่ 9 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

วัดป่าเพ็ญสว่าง (หนองพังพวย) ได้รับความศรัทธา จากนายหริ่ม นางบุญช่วย เพ็ญสว่าง ได้ร่วมกันถวายที่นาประมาณ 13 ไร่เศษ ตั้งอยู่ในหมู่บ้านหนองพังพวย หมู่ที่ 9 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี มอบให้แก่วัดป่าทรงคุณ ในปี พ.ศ. 2523

ต่อมานายสวง จ้อยสีดา นายหริ่ม เพ็ญสว่าง และเพื่อนบ้านหนองพังพวยและบ้านใกล้เคียงได้ประชุมปรึกษากันเห็นว่าหมู่บ้านชลประทานหมู่บ้านหนองพังพวยอยู่ห่างไกลจากวัดมากและยังไม่มีวัดประจำหมู่บ้าน จึงพากันไปพบเจ้าอาวาสวัดป่าทรงคุณ ปรึกษาท่านให้มาสร้างวัดในหมู่บ้านท่านเห็นสมควรสร้างศาลาทำเป็นสำนักสงฆ์ชื่อว่า “สำนักสงฆ์หนองพังพวย” ต่อมาเปลี่ยนเป็นวัดเพ็ญสว่าง (หนองพังพวย)





4. ลานวัฒนธรรม

วัดบางคาง หมู่ที่ 5 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์



- ในปลายปี พ.ศ. 2309 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หรือพระยาตากขณะนั้น ได้นำทหารติดตามมา 500 คน ตีฝ่าวงล้อมพม่าด้านวัดพิชัย มุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออก สู่เมืองจันทบุรี ผ่านบ้านสามบัณฑิต บ้านโพสาวหาญ บ้านพรานนก (ปัจจุบันอยู่ในอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บ้านนาเริง (ในเขต อำเภอหนองแค

จังหวัดสระบุรี) บ้านนาและอำเภอเมืองนครนายก เข้าสู่เขตจังหวัดปราจีนบุรี โดยเชื่อกันว่าทรงเดินทัพข้ามแม่น้ำแม่น้ำปราจีนบุรี ที่บางกระแจะ ตำบลท่างาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี และเดินทางมาพักทัพที่บ้านบางคางแห่งนี้ อย่างไรก็ตามในครั้งนั้นได้ทรงรวบรวมบรรดาชายฉกรรจ์ชาวปราจีนบุรีส่วนหนึ่ง ติดตามพระองค์ไปเพื่อร่วมกันกอบกู้เอกราชของชาติไทยด้วยชาวปราจีนบุรีรู้สึกสำในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีแก่ประชาชนชาวไทยและเพื่อเป็นการรำลึกถึง ครั้งหนึ่งที่ประชาชนชาวจังหวัดปราจีนบุรีได้มีโอกาสร่วมกองทัพของพระองค์กอบกู้เอกราชของชาติไทย หลังการเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าเมื่อปี พ.ศ. 2310 จึงได้ร่วมมือร่วมใจกันก่อสร้างพระบรมราชาอนุสาวรีย์แห่งนี้ เพื่อเป็นที่สักการะและรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ อันยิ่งใหญ่ของพระองค์ ทั้งมวลตลอดไป

ฉะนั้นเมื่อกาลเวลาล่วงมาถึงปี 2544 อาตมาพระครูสุนทรธรรมประยุต (เสนาะ ปญฺญาวโร) ได้ระลึกถึงวีรกรรมของพระองค์ท่านที่ทั้งสละพระวรกายกอบกู้ต่อสู้ข้าศึกพม่าด้วยเลือดเนื้อชีวิตจนสามารถคืนอิสรภาพแก่ชาวสยามได้ จนสามารถดำรงเป็นไทยได้ทุกวันนี้ ก็เพราะพระองค์ท่าน จึงคิดสร้างอนุสาวรีย์ขึ้น

ไว้เป็นที่ระลึกและจดจำแก่ชนชาวไทยทั้งชาติ ได้สถิตเป็นสถานสักการะแก่ประชาชนชาติไทยต่อไปชั่วกาลนาน เรื่องที่จะสร้างอนุสาวรีย์ องค์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชนี้ เกิดขึ้นจากคุณวรนุช ปัจฉิมศิริ เป็นข้าราชการฝ่ายการเงิน มาเยี่ยมคารวะอาตมาที่วัดได้สนทนาพูดคุยกันกับ คุณวรนุช เรื่องประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสิน ว่าเคยหนีพม่าก่อนกรุงแตก และมาพักที่บางคางแห่งนี้ อาตมาอยากจัดสร้างอนุสาวรีย์ของพระองค์ไว้เป็นที่ระลึกสักการะ คุณวรนุชก็กล่าวว่าทำไมไม่สร้าง อาตมาก็บอกว่าขาดกำลังปัจจัย และการดำเนินงานต้องขออนุญาตทางรัฐบาล คุณวรนุชก็บอกจะช่วยไปปรึกษารองผู้ว่าจังหวัดปราจีนบุรี ขณะคือท่านอรรณพ บุณยรัตพันธุ์ เมื่อท่านทราบเรื่องดังกล่าว ท่านก็มาหาอาตมาที่วัดว่าเรื่องนี้ให้เป็นภาระของท่านจะดำเนินการทุกอย่างตลอด ช่างปั้นพระรูปและจัดหาทุนสมทบด้วย ก็เป็นที่ตกลงเรียบร้อย กำหนดหล่อ พร้อมช่างปั้นพระรูปที่วัดบางคางคิดราคาทั้งหมด 120,000 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) จึงจัดการดำเนินงานฤกษ์พิธีหล่อ ณ.วัดบางคาง หมู่ที่5 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ฤกษ์เวลา 15.09 น.

ณ. วันเสาร์ที่ 5 พฤษภาคม 2544 ตรงกับวันฉัตรมงคล สำเร็จด้วยดี และจัดพิธีการสร้างฐานพระแทนเพื่อรองรับพระองค์เสร็จ พร้อมกับเชิญประดิษฐานเมื่อ วันที่ 20 สิงหาคม 2544 ฤกษ์ เวลา 11.39 น. เป็นที่เรียบร้อยจนทุกวันนี้ และทุกๆปี คณะข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พ่อค้า องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ประชาชน เมื่อวันสมภพมาถึงได้จัดถวายเครื่องราชสักการะมาโดยตลอดทุกปี.

และลานวัฒนธรรมที่วัดบางคางยังเป็นสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ กีฬา และการละเล่นของท้องถิ่นที่หลากหลาย มีคุณค่าของท้องถิ่น เช่น การทำบุญลานข้าว ศิลปะการแสดง กีฬาพื้นบ้าน กิจกรรมการออกกำลังกาย เพื่อมุ่งให้คนในชุมชนมีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์แข็งแรง และเกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ สถานที่ตั้งคือสนามกีฬาโรงเรียนวัดบางคาง ตำบลรอบเมือง



5. ด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

เพื่อแหล่งรวบรวมมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เช่น ความเป็นมาของหมู่บ้าน ได้แก่ การดำรงชีวิต การทำมาหากิน วัตถุสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ของคนในชุมชน ซึ่งมีใช้สืบทอดมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ได้แก่ กระจาด กระด้ง กระบุง ลอก ตุ่มโบราณ ไม้คาน



6. ด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

เป็นสถานที่รวบรวมข้อมูลเรื่องราวที่ได้จากการสืบค้นและจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของชุมชนในลักษณะจดหมายเหตุของหมู่บ้านจัดระบบการให้บริการศึกษาเรียนรู้ค้นคว้าข้อมูลความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชุมชนจากเอกสารและสื่ออื่นๆ ในรูปแบบห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าเอกสารข้อมูลหนังสือที่เป็นสารประโยชน์และรื่นเริงบันเทิงใจเพื่อทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้มีเสน่ห์ชวนกันค้นคว้าอย่างเป็นธรรมชาติเรียบง่ายแต่เน้นเป็นเรื่องแก่นของความรู้สังคมท้องถิ่นหลากหลายและเรียนรู้สังคมรอบข้างให้เกิดประเด็นอธิบายความรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนถึงชุมชนสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ทันต่อเหตุการณ์ และการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้กันทั้งชาวบ้านและลูกหลาน ทั้งจากผู้มีภูมิปัญญาในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นทั้งใกล้ไกลกระตุ้นเตือนให้ชาวบ้านนำความรู้ มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของตนและท้องถิ่น เช่น นิทานของผู้คนสมัยดึกดำบรรพ์นับเป็นวรรคดีเก่าแก่ที่สุด